

วิถีท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมที่ยั่งยืน
Sustainable Cultural Heritage Tourism

บทความโดย ณิชนันท์ จงใจสิทธิ์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

จังหวัดเลยนับเป็นเมืองเก่าที่มีความเป็นมาสืบสานวัฒนธรรมดั้งเดิมและยังคงรักษาภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไว้อย่างสมบูรณ์ นอกจากชาวไทยเลยแล้วยังมีชนชาติพันธุ์ต่าง ๆ อาศัยอยู่ ที่สำคัญคือ กลุ่มชนเชื้อสายไทดำ ซึ่งเป็นชนกลุ่มหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคนพื้นเมืองเลย โดยตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย มานานแล้ว ชาวไทดำมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เช่น ภาษาพูด และภาษาเขียน อาชีพ การแต่งกาย ขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรมต่าง ๆ ซึ่งการดำรงชีวิตประจำวันยังคงผูกพันกับประเพณี พิธีกรรมและความเชื่อดั้งเดิมอยู่เป็นอันมาก ลักษณะทางสังคมของไทดำยังคงรักษาขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีและพิธีกรรมไว้อย่างเคร่งครัด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในความเป็นปึกแผ่นและการดำรงเอกลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์

หมู่บ้านวัฒนธรรมไทดำ บ้านนาป่าหนาด ตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เป็นอีกหมู่บ้านหนึ่งที่เปิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ยังคงรักษาวัฒนธรรมของชาวไทดำไว้อย่างเหนียวแน่นเพื่อให้ลูกหลานคนรุ่นใหม่ได้ศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ต่าง ๆ ของชาวไทดำ ภายในหมู่บ้านวัฒนธรรมนี้ได้มีการจัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรม โดยมีการแสดงพื้นบ้านของชาวไทดำ

การจำลองสถานการณ์การใช้ชีวิตประจำวันของชาวไทดำ การทอผ้า การตีมีด การใช้ชีวิตของคนเผ่าคนแก่
ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะเป็นหมู่บ้านสาธิต ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมหรือการดำเนินชีวิตต่าง ๆ ของชาวไทดำให้ผู้เข้าชมได้เห็นภาพจริง
ซึ่งองค์ความรู้ที่เกิดจากการศึกษาวัฒนธรรมของชาวไทดำนั้นทำให้เกิดความภูมิใจและสำนึกรักในความเป็นชาวไทดำ
และอนุรักษ์ไว้เพื่อให้ทุกคนได้รู้จักชาวไทดำได้ชัดเจนขึ้นว่ามีความเป็นมาอย่างไร
ซึ่งในปัจจุบันได้จัดตั้งหมู่บ้านวัฒนธรรมไทดำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
โดยเปิดให้ผู้สนใจได้เข้ามาสัมผัสชีวิตความเป็นอยู่ชาวไทดำ
โดยมีการจัดบ้านพักแบบโฮมสเตย์และอาหารไว้ให้กับนักท่องเที่ยวที่สนใจศึกษาวัฒนธรรมประเพณีของหมู่บ้าน